

Pfv.V.20.209/2012/8.

A Kúria a dr. Schönek Béla ügyvéd által képviselt I.r. és II.r. felperesnek a dr. Buglos Katalin ügyvéd által képviselt I.r., és II.r. alperes ellen kártérítés megfizetése iránt a Budaörsi Városi Bíróságon 7.P.21.967/2004. szám alatt indított perében a Pest Megyei Bíróság 2.Pf.21.438/2011/3. számú rész- és közbenső ítélete ellen az I.r. alperes által előterjesztett felülvizsgálati kérelem és az I.r. és a II.r. felperes által előterjesztett csatlakozó felülvizsgálati kérelem folytán megtartott nyilvános tárgyaláson meghozta az alábbi

k ö z b e n s ő í t é l e t e t :

A Kúria a jogerős rész- és közbenső ítéletet a felülvizsgálati kérelemmel nem támadott részében nem érinti, egyebekben hatályában fenntartja.

Megállapítja, hogy a le nem rótt felülvizsgálati és csatlakozó felülvizsgálati eljárási illetéket az állam viseli.

I n d o k o l á s :

A ... hrsz. alatt nyilvántartott, ténylegesen ... szám alatt elhelyezkedő ingatlan 7/8 - 1/8 arányban az I.r. és a II.r. felperes osztatlan közös tulajdonát képezi. Az ingatlanon található lakóépületet mintegy 60 évvel ezelőtt a város egyik vízgyűjtő csatornája fölé építették.

A csatorna kezelője, az I.r. alperes 2003. március 14-én megrendelte a II.r. alperestől a csatorna mintegy 170 méter hosszúságú szakaszának tisztítását, majd 2003. június 16-án megrendelte a csatorna szükséges javítási és felújítási munkáinak elvégzését is. A II.r. alperes 2003. március 14. és május 16. között az érintett ingatlantulajdonosok értesítése nélkül elvégezte a csatornatisztítási, 2003. június 09. és augusztus 30. között pedig a javítási és felújítási munkálatokat. Ennek során elkészítette a csatorna szilárd burkolatát is.

A felperesek módosított keresetükben 5.000.000 forint kártérítés megfizetésére kérték az alpereseket egyetemlegesen kötelezni. Arra hivatkoztak, hogy a nem megfelelően elvégzett csatornatisztítási és -felújítási munkálatok, valamint a csatorna lebetonozása következtében lakóépületük falazata több helyen megrepedt.

Az alperesek érdemi ellenkérelme a kereset elutasítására irányult.

Az elsőfokú bíróság ítéletében a keresetet elutasította. A másodfokú bíróság azonban rész- és közbenső ítéletével az elsőfokú ítéletet az I.r. alperes tekintetében részben megváltoztatta, és megállapította, hogy az I.r. alperest a perbeli ingatlant ért károkért 30 %-os arányban kártérítési felelősség terheli. A II.r. alperes vonatkozásában ugyanakkor az elsőfokú ítéletet helybenhagyta.

A jogerős rész- és közbenső ítélet indokolása szerint a csatorna tisztítási és javítási munkálatainak elvégzése ... és ... igazságügyi szakértők szakvéleményeiből kitűnően nem hatott közre a felperesek lakóépületének károsodásában. A csatorna lebetonozása viszont megszüntette az épület alatt található teherhordó altalaj korábbi nedvességszintjét, ez pedig talajmozgást idézett elő, ami megnövelte az egyébként szakszerűtlenül épített lakóházban már meglévő károk mértékét, és a falazat további repedését okozta. Az I.r. alperes a munkálatok elvégzését megelőzően nem tárta fel a csatorna leburkolásának várható következményeit, és így nem biztosított lehetőséget a hátrányos következmények megelőzésére, elhárítására. A felperesek kárát ezért a Ptk. 100. §-ára foglaltakra figyelemmel - közrehatásának arányában - köteles megtéríteni.

A jogerős rész- és közbenső ítélet értelmében a beszerzett szakértői véleményekből kitűnően - figyelemmel arra, hogy a lakóépület károsodását jelentős részben az építéskori hiányosságok, az épület rossz szerkezeti állapota idézte elő - az I.r. alperes a bekövetkezett károkért 30 %-os arányban felelős, a II.r. alperes viszont a károk bekövetkeztében nem hatott közre. Mindezekre figyelemmel a másodfokú bíróság megállapította, hogy az I.r. alperes a felperesek kárát 30 %-os arányban köteles megtéríteni, a II.r. alperessel szembeni keresetet elutasító döntést ugyanakkor helyben hagyta.

A jogerős rész- és közbenső ítélet ellen az I.r. alperes felülvizsgálati kérelemmel, az I.r. és a II.r. felperes pedig csatlakozó felülvizsgálati kérelemmel élt.

Az I.r. alperes felülvizsgálati kérelmében a jogerős közbenső ítélet hatályon kívül helyezését, és az elsőfokú ítélet

helybenhagyását kérte.

Kifejtette, hogy a Ptk. 100. §-a önmagában nem alapozhatja meg a kártérítési felelőssége megállapítását. A másodfokú bíróságnak ezért a per során azt is vizsgálnia kellett volna, hogy a Ptk. 339. § (1) bekezdésében meghatározott feltételek az adott esetben fennállnak-e. E vonatkozásban kiemelte, hogy a felperesek szerint nem bizonyították azt, hogy az általuk megjelölt károk a csatornafelújítást követően jelentkeztek. A beszerzett szakértői vélemények pedig az álláspontja szerint nem igazolják, hogy a csatorna lebetonozása kétséget kizáróan szerepet játszott a felperesi lakóépület falazatának esetleges repedésében; ezt a szakértők csupán lehetséges közrehatási okként említették. Megjegyezte azt is, hogy az általa beszerzett talajmechanikai szakvélemény szakmai felülvizsgálata egyébként sem volt tőle elvárható, és a csatorna felújítása előtt további állapotfelmérést sem kellett végeznie. A beruházás előkészítése és lefolytatása során az állítása szerint úgy járt el, ahogy az az adott helyzetben általában elvárható.

Mindezekre figyelemmel a másodfokú bíróság a tényállást iratellenesen, a bizonyítékok okszerűtlen, helytelen és a logika szabályaival ellentétes mérlegelésével, a Pp. 145. § (1) bekezdését megsértve állapította meg. Előadta továbbá, hogy a jogerős rész- és közbenső ítélet a Pp. 213. §-ába is ütközik, a közbenső ítélet hozatalának ugyanis nem álltak fenn a feltételei. A másodfokú bíróság az elsőfokú ítélet elleni fellebbezést szerinte teljes egészében nem is bírálta el, és a jogerős határozat rendelkező része is hiányos.

A felperesek csatlakozó felülvizsgálati kérelme a jogerős közbenső ítélet hatályon kívül helyezésére, és elsődlegesen a jogszabályoknak megfelelő érdemi határozat hozatalára, másodlagosan pedig a másodfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára utasítására irányult.

Kifejtették, hogy a másodfokú bíróság a bizonyítékok téves értékelésével állapította meg azt, hogy 70 %-os arányban közrehatottak a kár bekövetkeztében. Az I.r. alperes ugyanis azzal, hogy megfelelő tervek, szakvélemények, engedélyek és előzetes állapotfelmérés nélkül végeztette el a csatorna burkolási munkálatait, kizárólagosan felelős a lakóépület falazatában jelentkezett károk kialakulásáért. Abban az esetben pedig, ha a rendelkezésre álló adatok alapján azt lehetne megállapítani, hogy az épület minősége eredetileg sem volt megfelelő, a saját közrehatásuk mértéke a ... által vezetett szakértői csoport által készített együttes szakértői véleményből kitűnően legfeljebb 40 %-ban határozható meg.

A felülvizsgálati és a csatlakozó felülvizsgálati kérelem egyaránt alaptalan.

A Kúria a felülvizsgálati eljárás eredményeként megállapította, hogy a jogerős ítélet a felülvizsgálati és a csatlakozó felülvizsgálati kérelemben megjelölt okokból nem jogszabálysértő.

Az elsőfokú bíróság a kártérítési igény jogalapjának tisztázása érdekében szükséges bizonyítási eljárást maradéktalanul lefolytatta, a másodfokú bíróság pedig az így beszerzett bizonyítékok alapján a Ptk. 100. §-ának és 339. § (1) bekezdésének helyes alkalmazásával, megalapozott érdemi döntést hozott. A per során beszerzett szakvéleményekből ugyanis egyértelműen kitűnik, hogy a felperesi lakóépület falainak repedése részben az I.r. alperes által végeztetett csatornaburkolási munkálatokat követően jelentkezett. ... igazságügyi szakértő szakvéleménye alapján pedig - az I.r. alperes állításával ellentétben - a bizonyossággal határos valószínűséggel megállapítható volt, hogy az épület károsodásában a csatorna szilárd burkolattal való ellátása is közrehatott. (A csatorna lebetonozásának következményeire egyébként már az I.r. alperes megbízása alapján a perindítást megelőzően beszerzett, a ... kft. által készített magánszakértői vélemény is rámutatott.) A rendelkezésre álló bizonyítékok helyes értékelésével állapította meg a másodfokú bíróság azt is, hogy az I.r. alperes a beruházás előkészítése során nem járt el kellő gondossággal, a várható következményeket ugyanis megfelelően nem tárta fel, és így a hátrányos következmények megelőzésének lehetőségét a felperesek számára nem biztosította. Mindezekre tekintettel az I.r. alperes kártérítési felelőssége a felperesek lakóépületének a csatorna szilárd burkolattal való ellátásával összefüggésben bekövetkezett károsodása kapcsán kétséget kizáróan megállapítható. Az, hogy a beruházás lebonyolításához szükséges hatósági engedélyeket előzetesen beszerezték, illetve hogy az építési munka előkészítése és elvégzése során betartották az irányadó közigazgatási jogszabályok előírásait, az I.r. alperest a kártérítési felelősség alól nem mentesíti.

A beszerzett szakértői véleményekből kitűnően azonban az épületkárok bekövetkezésében az I.r. alperesi beruházás mellett a lakóház elhelyezése, építési módja, nem megfelelő szerkezeti állapota és a csapadékvíz-elvezetés megoldatlansága is közrehatott. A közrehatás mértékét a másodfokú bíróság az eset körülményeinek mérlegelésével a csatlakozó felülvizsgálati kérelemben megjelölt jogszabályok megsértése nélkül határozta meg, és ennek alapján szintén jogszabálysértés nélkül foglalt állást akként, hogy a felperesek kárát az I.r. alperes 30 %-os arányban köteles megtéríteni.

Nem sértette meg a bíróság a döntése meghozatala során a Pp. 213.

§-át sem. A közbenső ítélet hozatalának ugyanis fennálltak az eljárásjogi előfeltételei, és a határozat a szükséges rendelkezéseket is tartalmazza.

Mindezekre tekintettel a Kúria a jogerős közbenső ítéletet a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

A felülvizsgálati és a csatlakozó felülvizsgálati kérelem egyaránt alaptalannak bizonyult. A felülvizsgálati eljárási költségeiket ezért a feleknek maguknak kell viselniük. A felperesek költségmentessége és az alperes személyes illetékmentessége folytán le nem rótt felülvizsgálati eljárási illetéket ugyanakkor a 6/1986.(VI.26.) IM r. 14. §-a szerint az állam viseli.

Budapest, 2012. október 4.

Dr. Bartal Géza s.k. a tanács elnöke, Dr. Farkas Attila s.k. előadó bíró, Dr. Rédei Anna s.k. bíró